

یک بزرگراه فرهنگی با پیوست اقتصادی

بزرگراه «حکمت» از زینجان تا همدان در دست احداث است

۱۱

جهاد فیبرنوری

برای نخستین بار، مهم‌ترین اپراتورهای ارتباطی کشور، پای کار پروژه ملی فیبرنوری آمدند تا تحولی زیرساختی را رقم بزنند

۱۲

عدد خبر

۳ استان

خبر خوان

بن بستنی برای توسعه پایدار وجود ندارد

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: در محیط‌زیست بن بستنی برای توسعه پایدار وجود ندارد و برای هر اقدامی مانند استقرار صنعت در مکانی راهی پیدا می‌کنیم تا توسعه و حفظ محیط‌زیست را کنار هم داشته باشیم.

به گزارش روابط عمومی سازمان حفاظت محیط‌زیست، علی سلجوقی در همایش ملی کار گفت: برای رسیدن به توسعه پایدار، بعد از ۳۰ سال ضوابط استقرار صنعت و معدن را بازنگری و ابلاغ کردیم، در حال بازبینی ضوابط خدمات هستیم تا کارها با سهولت بیشتری همراه با حفظ محیط‌زیست پیش رود تا بتوانیم با کمک فناوری‌های روز، توسعه پایدار داشته باشیم.

وی ادامه داد: ایران کشوری است با آموزه‌های دینی و دانش فراوان برگرفته از طبیعت و نسل‌های قبل ما به خوبی با طبیعت سازگار شده بودیم. در استان‌هایی مانند کرمان، سمنان، یزد و اصفهان از منابع آب و باد به نحو مطلوب استفاده کردند؛ بادگیرها و قنات‌ها از نشانه‌های بارز این منابع هستند. ۱۵ سال پیش در همایشی در چین گفتم که ایجاد قنات پیشرفته‌ترین فناوری عصر حاضر است که در کشورهای مناطق خشک و نیمه خشک برای استحصال آب مورد استفاده قرار می‌گرفت. این فناوری برگرفته از دانش بومی ماست اما با این دانش الان به کجا رسیدیم؟

معاون رئیس‌جمهور استان خوزستان در نامه‌ای به من گفت: گردوغباری که سال قبل اتفاق افتاد، چندین هزار میلیارد تومان به صنعت استان خسارت وارد کرده است و این یعنی اینکه تمام ارکان حیات را داریم با مشکل مواجه می‌کنیم؛ توسعه‌ای که بدون توجه باشد درست نیست.

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: در اواخر قرن بیستم موضوع ارزیابی محیط‌زیست مطرح شد. گزارش ارزیابی محیط‌زیست یعنی اینکه بدانیم قبل، حین و بعد از اجرای پروژه چه زمانی مذکور ۳۰ میلی متر هم کاهش بارندگی در ایران اتفاق افتاده است. براساس مدلی که برای انجام شده تا سال ۲۰۲۰ تا ۱۹۷۰ میلادی نشان می‌دهد مخاطرات گرمایش زمین در کشور آغاز شده است. در بازه زمانی مذکور ۳۰ میلی متر هم کاهش بارندگی در ایران اتفاق افتاده است. براساس مدلی که برای انجام شده تا سال ۲۰۲۰ تا ۱۹۷۰ میلادی نشان می‌دهد مخاطرات گرمایش زمین در کشور آغاز شده است. در بازه زمانی مذکور ۳۰ میلی متر هم کاهش بارندگی در ایران اتفاق افتاده است. براساس مدلی که برای انجام شده تا سال ۲۰۲۰ تا ۱۹۷۰ میلادی نشان می‌دهد مخاطرات گرمایش زمین در کشور آغاز شده است.

۲/۱ درجه

سلسیوس از ۷۰ سال پیش دمای ایران افزایش یافته است. به گفته علیرضا مساح، استناد دانشگاه تهران، براساس آمار و اطلاعات جمع‌آوری شده چنین افزایش‌دهایی از سال ۱۹۷۰ تا ۲۰۲۰ میلادی نشان می‌دهد مخاطرات گرمایش زمین در کشور آغاز شده است. در بازه زمانی مذکور ۳۰ میلی متر هم کاهش بارندگی در ایران اتفاق افتاده است. براساس مدلی که برای انجام شده تا سال ۲۰۲۰ تا ۱۹۷۰ میلادی نشان می‌دهد مخاطرات گرمایش زمین در کشور آغاز شده است.

۴ گونه

آبزی در دریای خزر وجود دارد که ماهیان خاویاری و فک خسزری مهم‌ترین آنهاست. کنوانسیون منطقه حفاظت از محیط‌زیست جمهوری آذربایجان، جمهوری آذربایجان، ترکمنستان، قزاقستان و فدراسیون روسیه سال‌هاست که مظلومانده و تشکیل نشده است. تهران میزبان نشست بعدی خواهد بود. تا پیش از آن گفت‌وگوهای دوطرفه با کشورهای حاشیه خزر برگزار خواهد شد.

۱۵ شهید

محیط‌بان در کشور داریم. به گفته سرهنگ محبت‌خانی، فرمانده یگان حفاظت سازمان محیط‌زیست محیط‌زیست بالاترین تعداد شهید را در میان سایر یگان‌ها دارد. ۱۱ دستگاه دولتی در کشور یگان حفاظت دارند. حق محیط‌بان‌هاست تا یک روز به نام خود داشته باشند. اکنون ۳۷۰ محیط‌بان با ساجمه در بدن در حال خدمت در مناطق هستند.

همیشه یک جامعه

روایت جدید از ایران دوره سلجوقی تا عهد قاجار

جهانی شدن اسناد بقعه شیخ صفی

عمادالدین شیخ الحکامی، پژوهشگر و عضو کمیته حافظه جهانی یونسکو در ایران

اجتماعی، سیاسی و فرهنگی دوران پیش از صفویه به ما می‌دهد. آرشیه‌های رسمی کشور ما از جمله سازمان اسناد ملی، محصول تلاش‌های دوره پهلوی دوم با هدف حفظ اسناد راکد و از تخریب‌ها ایجاد شده و البته با خرید برخی از مجموعه‌های خصوصی، اسناد قدیمی‌تری را هم نگهداری می‌کند؛ اما مجموعه اسناد بقعه شیخ صفی‌الدین اردبیلی می‌تواند کهن‌ترین آرشیه موجود در دسترس در ایران به حساب بیاید.

تعداد و قدمت اسناد بقعه شیخ صفی نیز قابل توجه است؛ این مجموعه شامل رونوشت‌های سده چهارم هجری تا اسنادی از دوره قاجار است اما مشخصاً یکصد سند پیش از سال ۷۰۰ هجری قمری در این مجموعه وجود دارد. تعداد زیادی از اسناد هم مربوط به دوره ایلخانی، تیموری و صفوی است. در این مجموعه حدود ۱۰۰ فرمان و حکم و نامه از پادشاهان و حاکمانی چون ارغون، الجایتو، ابوسعید، آل جلایر و آل چوپان و یا حاکمانی از قرن پنجم - ششم موجود است. در این مجموعه، آرشیه منحصر به فردی از حدود

۶۰۰ سند از حاکمان ایلخانی وجود دارد. ۲ یا ۳ فرمان از اتابکان آذربایجان مربوط به دوره سلجوقی و اسناد شرعی و قضایی قابل توجهی از افراد و خاندان‌های بزرگ حوزه آذربایجان در این مجموعه قرار دارد. نکته مهم این است که ۹۵ درصد از اسناد این مجموعه، نسخه اصل هستند، نه رونوشت؛ یعنی ما با نسخه اصل و اولیه اسناد و فرمان حاکمان ایران در دوران یاد شده مواجه هستیم که این مسئله اهمیت اسناد را دوچندان می‌کند.

به طور کلی مجموعه اسناد بقعه شیخ صفی‌الدین اردبیلی ۲ دسته هستند: گروه نخست اسنادی هستند که شامل فرامین حاکمان دوره‌های مختلف تاریخ ایرانند و برای درک تاریخ سیاسی ایران در طول قرن‌های چهارم تا دوران قاجاریه بسیار مهم هستند. همچنین بخش دیگری از اسناد موجود، مربوط به احوال شخصی یا معاملات ملکی و معافیت‌های مالیاتی هستند. این دسته از اسناد نیز هم برای درک تاریخ دیوانی و کتابت و فرهنگ دیوانی بسیار مهم است و هم از آنجا که در این دسته از اسناد، ما با اسناد قضایی و شرعی مربوط به

خرید و فروش و مصالحه نامه‌ها مواجه هستیم که به صورت مستند می‌توانیم زندگی ایرانیان را در دوران مختلف ارزیابی و تحلیل کنیم. لذا تاریخ اجتماعی ایران طی قرن چهارم به بعد، با مراجعه به این اسناد روشن‌تر و مستند می‌شود؛ چون اسناد به صورت خیلی ریز و جزئی زندگی روزمره مردم زمان خود و نحوه تعاملات شهروندان ایران در آن زمان را به تصویر کشیده است. اسناد بقعه شیخ صفی‌الدین همچنین از نظر شیوه خط بسیار مهم است و نمونه خطوط دوران مختلف را نشان می‌دهد. این اسناد همچنین از نظر زبان مهم هستند که نشان‌دهنده برخورد و تعامل چند فرهنگ با هم هستند. در این میان لازم است که به اهمیت برگزاری جلسات حافظه جهانی یونسکو برای ثبت آثار ایران نیز توجه داشت. متأسفانه در چندسال اخیر جلسات کمیته حافظه جهانی ایران، برگزار نشده است و این موضوع به معنی از دست دادن فرصت‌هایی است که می‌تواند بی‌هیچ هزینه‌ای، معرف فرهنگ ایران در سطح بین‌المللی باشد. امیدوارم مسئولین امر نسبت به احیای مجدد این کمیته اقدامات لازم را انجام دهند.

۷۳۴۱ | ۱۳۴۱ | ۱۳۵۰ | ۱۳۷۳ | ۱۳۷۸ | ۱۳۸۱ | ۱۳۸۳ | ۱۳۸۹ | ۱۴۰۱ | ۱۴۰۲ | ۱۴۰۳ | ۱۴۰۶ | ۱۴۰۷ | ۱۴۰۸ | ۱۴۰۹ | ۱۴۱۰ | ۱۴۱۱ | ۱۴۱۲ | ۱۴۱۳ | ۱۴۱۴ | ۱۴۱۵ | ۱۴۱۶ | ۱۴۱۷ | ۱۴۱۸ | ۱۴۱۹ | ۱۴۲۰ | ۱۴۲۱ | ۱۴۲۲ | ۱۴۲۳ | ۱۴۲۴ | ۱۴۲۵ | ۱۴۲۶ | ۱۴۲۷ | ۱۴۲۸ | ۱۴۲۹ | ۱۴۳۰ | ۱۴۳۱ | ۱۴۳۲ | ۱۴۳۳ | ۱۴۳۴ | ۱۴۳۵ | ۱۴۳۶ | ۱۴۳۷ | ۱۴۳۸ | ۱۴۳۹ | ۱۴۴۰ | ۱۴۴۱ | ۱۴۴۲ | ۱۴۴۳ | ۱۴۴۴ | ۱۴۴۵ | ۱۴۴۶ | ۱۴۴۷ | ۱۴۴۸ | ۱۴۴۹ | ۱۴۵۰ | ۱۴۵۱ | ۱۴۵۲ | ۱۴۵۳ | ۱۴۵۴ | ۱۴۵۵ | ۱۴۵۶ | ۱۴۵۷ | ۱۴۵۸ | ۱۴۵۹ | ۱۴۶۰ | ۱۴۶۱ | ۱۴۶۲ | ۱۴۶۳ | ۱۴۶۴ | ۱۴۶۵ | ۱۴۶۶ | ۱۴۶۷ | ۱۴۶۸ | ۱۴۶۹ | ۱۴۷۰ | ۱۴۷۱ | ۱۴۷۲ | ۱۴۷۳ | ۱۴۷۴ | ۱۴۷۵ | ۱۴۷۶ | ۱۴۷۷ | ۱۴۷۸ | ۱۴۷۹ | ۱۴۸۰ | ۱۴۸۱ | ۱۴۸۲ | ۱۴۸۳ | ۱۴۸۴ | ۱۴۸۵ | ۱۴۸۶ | ۱۴۸۷ | ۱۴۸۸ | ۱۴۸۹ | ۱۴۹۰ | ۱۴۹۱ | ۱۴۹۲ | ۱۴۹۳ | ۱۴۹۴ | ۱۴۹۵ | ۱۴۹۶ | ۱۴۹۷ | ۱۴۹۸ | ۱۴۹۹ | ۱۵۰۰ | ۱۵۰۱ | ۱۵۰۲ | ۱۵۰۳ | ۱۵۰۴ | ۱۵۰۵ | ۱۵۰۶ | ۱۵۰۷ | ۱۵۰۸ | ۱۵۰۹ | ۱۵۱۰ | ۱۵۱۱ | ۱۵۱۲ | ۱۵۱۳ | ۱۵۱۴ | ۱۵۱۵ | ۱۵۱۶ | ۱۵۱۷ | ۱۵۱۸ | ۱۵۱۹ | ۱۵۲۰ | ۱۵۲۱ | ۱۵۲۲ | ۱۵۲۳ | ۱۵۲۴ | ۱۵۲۵ | ۱۵۲۶ | ۱۵۲۷ | ۱۵۲۸ | ۱۵۲۹ | ۱۵۳۰ | ۱۵۳۱ | ۱۵۳۲ | ۱۵۳۳ | ۱۵۳۴ | ۱۵۳۵ | ۱۵۳۶ | ۱۵۳۷ | ۱۵۳۸ | ۱۵۳۹ | ۱۵۴۰ | ۱۵۴۱ | ۱۵۴۲ | ۱۵۴۳ | ۱۵۴۴ | ۱۵۴۵ | ۱۵۴۶ | ۱۵۴۷ | ۱۵۴۸ | ۱۵۴۹ | ۱۵۵۰ | ۱۵۵۱ | ۱۵۵۲ | ۱۵۵۳ | ۱۵۵۴ | ۱۵۵۵ | ۱۵۵۶ | ۱۵۵۷ | ۱۵۵۸ | ۱۵۵۹ | ۱۵۶۰ | ۱۵۶۱ | ۱۵۶۲ | ۱۵۶۳ | ۱۵۶۴ | ۱۵۶۵ | ۱۵۶۶ | ۱۵۶۷ | ۱۵۶۸ | ۱۵۶۹ | ۱۵۷۰ | ۱۵۷۱ | ۱۵۷۲ | ۱۵۷۳ | ۱۵۷۴ | ۱۵۷۵ | ۱۵۷۶ | ۱۵۷۷ | ۱۵۷۸ | ۱۵۷۹ | ۱۵۸۰ | ۱۵۸۱ | ۱۵۸۲ | ۱۵۸۳ | ۱۵۸۴ | ۱۵۸۵ | ۱۵۸۶ | ۱۵۸۷ | ۱۵۸۸ | ۱۵۸۹ | ۱۵۹۰ | ۱۵۹۱ | ۱۵۹۲ | ۱۵۹۳ | ۱۵۹۴ | ۱۵۹۵ | ۱۵۹۶ | ۱۵۹۷ | ۱۵۹۸ | ۱۵۹۹ | ۱۶۰۰ | ۱۶۰۱ | ۱۶۰۲ | ۱۶۰۳ | ۱۶۰۴ | ۱۶۰۵ | ۱۶۰۶ | ۱۶۰۷ | ۱۶۰۸ | ۱۶۰۹ | ۱۶۱۰ | ۱۶۱۱ | ۱۶۱۲ | ۱۶۱۳ | ۱۶۱۴ | ۱۶۱۵ | ۱۶۱۶ | ۱۶۱۷ | ۱۶۱۸ | ۱۶۱۹ | ۱۶۲۰ | ۱۶۲۱ | ۱۶۲۲ | ۱۶۲۳ | ۱۶۲۴ | ۱۶۲۵ | ۱۶۲۶ | ۱۶۲۷ | ۱۶۲۸ | ۱۶۲۹ | ۱۶۳۰ | ۱۶۳۱ | ۱۶۳۲ | ۱۶۳۳ | ۱۶۳۴ | ۱۶۳۵ | ۱۶۳۶ | ۱۶۳۷ | ۱۶۳۸ | ۱۶۳۹ | ۱۶۴۰ | ۱۶۴۱ | ۱۶۴۲ | ۱۶۴۳ | ۱۶۴۴ | ۱۶۴۵ | ۱۶۴۶ | ۱۶۴۷ | ۱۶۴۸ | ۱۶۴۹ | ۱۶۵۰ | ۱۶۵۱ | ۱۶۵۲ | ۱۶۵۳ | ۱۶۵۴ | ۱۶۵۵ | ۱۶۵۶ | ۱۶۵۷ | ۱۶۵۸ | ۱۶۵۹ | ۱۶۶۰ | ۱۶۶۱ | ۱۶۶۲ | ۱۶۶۳ | ۱۶۶۴ | ۱۶۶۵ | ۱۶۶۶ | ۱۶۶۷ | ۱۶۶۸ | ۱۶۶۹ | ۱۶۷۰ | ۱۶۷۱ | ۱۶۷۲ | ۱۶۷۳ | ۱۶۷۴ | ۱۶۷۵ | ۱۶۷۶ | ۱۶۷۷ | ۱۶۷۸ | ۱۶۷۹ | ۱۶۸۰ | ۱۶۸۱ | ۱۶۸۲ | ۱۶۸۳ | ۱۶۸۴ | ۱۶۸۵ | ۱۶۸۶ | ۱۶۸۷ | ۱۶۸۸ | ۱۶۸۹ | ۱۶۹۰ | ۱۶۹۱ | ۱۶۹۲ | ۱۶۹۳ | ۱۶۹۴ | ۱۶۹۵ | ۱۶۹۶ | ۱۶۹۷ | ۱۶۹۸ | ۱۶۹۹ | ۱۷۰۰ | ۱۷۰۱ | ۱۷۰۲ | ۱۷۰۳ | ۱۷۰۴ | ۱۷۰۵ | ۱۷۰۶ | ۱۷۰۷ | ۱۷۰۸ | ۱۷۰۹ | ۱۷۱۰ | ۱۷۱۱ | ۱۷۱۲ | ۱۷۱۳ | ۱۷۱۴ | ۱۷۱۵ | ۱۷۱۶ | ۱۷۱۷ | ۱۷۱۸ | ۱۷۱۹ | ۱۷۲۰ | ۱۷۲۱ | ۱۷۲۲ | ۱۷۲۳ | ۱۷۲۴ | ۱۷۲۵ | ۱۷۲۶ | ۱۷۲۷ | ۱۷۲۸ | ۱۷۲۹ | ۱۷۳۰ | ۱۷۳۱ | ۱۷۳۲ | ۱۷۳۳ | ۱۷۳۴ | ۱۷۳۵ | ۱۷۳۶ | ۱۷۳۷ | ۱۷۳۸ | ۱۷۳۹ | ۱۷۴۰ | ۱۷۴۱ | ۱۷۴۲ | ۱۷۴۳ | ۱۷۴۴ | ۱۷۴۵ | ۱۷۴۶ | ۱۷۴۷ | ۱۷۴۸ | ۱۷۴۹ | ۱۷۵۰ | ۱۷۵۱ | ۱۷۵۲ | ۱۷۵۳ | ۱۷۵۴ | ۱۷۵۵ | ۱۷۵۶ | ۱۷۵۷ | ۱۷۵۸ | ۱۷۵۹ | ۱۷۶۰ | ۱۷۶۱ | ۱۷۶۲ | ۱۷۶۳ | ۱۷۶۴ | ۱۷۶۵ | ۱۷۶۶ | ۱۷۶۷ | ۱۷۶۸ | ۱۷۶۹ | ۱۷۷۰ | ۱۷۷۱ | ۱۷۷۲ | ۱۷۷۳ | ۱۷۷۴ | ۱۷۷۵ | ۱۷۷۶ | ۱۷۷۷ | ۱۷۷۸ | ۱۷۷۹ | ۱۷۸۰ | ۱۷۸۱ | ۱۷۸۲ | ۱۷۸۳ | ۱۷۸۴ | ۱۷۸۵ | ۱۷۸۶ | ۱۷۸۷ | ۱۷۸۸ | ۱۷۸۹ | ۱۷۹۰ | ۱۷۹۱ | ۱۷۹۲ | ۱۷۹۳ | ۱۷۹۴ | ۱۷۹۵ | ۱۷۹۶ | ۱۷۹۷ | ۱۷۹۸ | ۱۷۹۹ | ۱۸۰۰ | ۱۸۰۱ | ۱۸۰۲ | ۱۸۰۳ | ۱۸۰۴ | ۱۸۰۵ | ۱۸۰۶ | ۱۸۰۷ | ۱۸۰۸ | ۱۸۰۹ | ۱۸۱۰ | ۱۸۱۱ | ۱۸۱۲ | ۱۸۱۳ | ۱۸۱۴ | ۱۸۱۵ | ۱۸۱۶ | ۱۸۱۷ | ۱۸۱۸ | ۱۸۱۹ | ۱۸۲۰ | ۱۸۲۱ | ۱۸۲۲ | ۱۸۲۳ | ۱۸۲۴ | ۱۸۲۵ | ۱۸۲۶ | ۱۸۲۷ | ۱۸۲۸ | ۱۸۲۹ | ۱۸۳۰ | ۱۸۳۱ | ۱۸۳۲ | ۱۸۳۳ | ۱۸۳۴ | ۱۸۳۵ | ۱۸۳۶ | ۱۸۳۷ | ۱۸۳۸ | ۱۸۳۹ | ۱۸۴۰ | ۱۸۴۱ | ۱۸۴۲ | ۱۸۴۳ | ۱۸۴۴ | ۱۸۴۵ | ۱۸۴۶ | ۱۸۴۷ | ۱۸۴۸ | ۱۸۴۹ | ۱۸۵۰ | ۱۸۵۱ | ۱۸۵۲ | ۱۸۵۳ | ۱۸۵۴ | ۱۸۵۵ | ۱۸۵۶ | ۱۸۵۷ | ۱۸۵۸ | ۱۸۵۹ | ۱۸۶۰ | ۱۸۶۱ | ۱۸۶۲ | ۱۸۶۳ | ۱۸۶۴ | ۱۸۶۵ | ۱۸۶۶ | ۱۸۶۷ | ۱۸۶۸ | ۱۸۶۹ | ۱۸۷۰ | ۱۸۷۱ | ۱۸۷۲ | ۱۸۷۳ | ۱۸۷۴ | ۱۸۷۵ | ۱۸۷۶ | ۱۸۷۷ | ۱۸۷۸ | ۱۸۷۹ | ۱۸۸۰ | ۱۸۸۱ | ۱۸۸۲ | ۱۸۸۳ | ۱۸۸۴ | ۱۸۸۵ | ۱۸۸۶ | ۱۸۸۷ | ۱۸۸۸ | ۱۸۸۹ | ۱۸۹۰ | ۱۸۹۱ | ۱۸۹۲ | ۱۸۹۳ | ۱۸۹۴ | ۱۸۹۵ | ۱۸۹۶ | ۱۸۹۷ | ۱۸۹۸ | ۱۸۹۹ | ۱۹۰۰ | ۱۹۰۱ | ۱۹۰۲ | ۱۹۰۳ | ۱۹۰۴ | ۱۹۰۵ | ۱۹۰۶ | ۱۹۰۷ | ۱۹۰۸ | ۱۹۰۹ | ۱۹۱۰ | ۱۹۱۱ | ۱۹۱۲ | ۱۹۱۳ | ۱۹۱۴ | ۱۹۱۵ | ۱۹۱۶ | ۱۹۱۷ | ۱۹۱۸ | ۱۹۱۹ | ۱۹۲۰ | ۱۹۲۱ | ۱۹۲۲ | ۱۹۲۳ | ۱۹۲۴ | ۱۹۲۵ | ۱۹۲۶ | ۱۹۲۷ | ۱۹۲۸ | ۱۹۲۹ | ۱۹۳۰ | ۱۹۳۱ | ۱۹۳۲ | ۱۹۳۳ | ۱۹۳۴ | ۱۹۳۵ | ۱۹۳۶ | ۱۹۳۷ | ۱۹۳۸ | ۱۹۳۹ | ۱۹۴۰ | ۱۹۴۱ | ۱۹۴۲ | ۱۹۴۳ | ۱۹۴۴ | ۱۹۴۵ | ۱۹۴۶ | ۱۹۴۷ | ۱۹۴۸ | ۱۹۴۹ | ۱۹۵۰ | ۱۹۵۱ | ۱۹۵۲ | ۱۹۵۳ | ۱۹۵۴ | ۱۹۵۵ | ۱۹۵۶ | ۱۹۵۷ | ۱۹۵۸ | ۱۹۵۹ | ۱۹۶۰ | ۱۹۶۱ | ۱۹۶۲ | ۱۹۶۳ | ۱۹۶۴ | ۱۹۶۵ | ۱۹۶۶ | ۱۹۶۷ | ۱۹۶۸ | ۱۹۶۹ | ۱۹۷۰ | ۱۹۷۱ | ۱۹۷۲ | ۱۹۷۳ | ۱۹۷۴ | ۱۹۷۵ | ۱۹۷۶ | ۱۹۷۷ | ۱۹۷۸ | ۱۹۷۹ | ۱۹۸۰ | ۱۹۸۱ | ۱۹۸۲ | ۱۹۸۳ | ۱۹۸۴ | ۱۹۸۵ | ۱۹۸۶ | ۱۹۸۷ | ۱۹۸۸ | ۱۹۸۹ | ۱۹۹۰ | ۱۹۹۱ | ۱۹۹۲ | ۱۹۹۳ | ۱۹۹۴ | ۱۹۹۵ | ۱۹۹۶ | ۱۹۹۷ | ۱۹۹۸ | ۱۹۹۹ | ۲۰۰۰ | ۲۰۰۱ | ۲۰۰۲ | ۲۰۰۳ | ۲۰۰۴ | ۲۰۰۵ | ۲۰۰۶ | ۲۰۰۷ | ۲۰۰۸ | ۲۰۰۹ | ۲۰۱۰ | ۲۰۱۱ | ۲۰۱۲ | ۲۰۱۳ | ۲۰۱۴ | ۲۰۱۵ | ۲۰۱۶ | ۲۰۱۷ | ۲۰۱۸ | ۲۰۱۹ | ۲۰۲۰ | ۲۰۲۱ | ۲۰۲۲ | ۲۰۲۳ | ۲۰۲۴ | ۲۰۲۵ | ۲۰۲۶ | ۲۰۲۷ | ۲۰۲۸ | ۲۰۲۹ | ۲۰۳۰ | ۲۰۳۱ | ۲۰۳۲ | ۲۰۳۳ | ۲۰۳۴ | ۲۰۳۵ | ۲۰۳۶ | ۲۰۳۷ | ۲۰۳۸ | ۲۰۳۹ | ۲۰۴۰ | ۲۰۴۱ | ۲۰۴۲ | ۲۰۴۳ | ۲۰۴۴ | ۲۰۴۵ | ۲۰۴۶ | ۲۰۴۷ | ۲۰۴۸ | ۲۰۴۹ | ۲۰۵۰ | ۲۰۵۱ | ۲۰۵۲ | ۲۰۵۳ | ۲۰۵۴ | ۲۰۵۵ | ۲۰۵۶ | ۲۰۵۷ | ۲۰۵۸ | ۲۰۵۹ | ۲۰۶۰ | ۲۰۶۱ | ۲۰۶۲ | ۲۰۶۳ | ۲۰۶۴ | ۲۰۶۵ | ۲۰۶۶ | ۲۰۶۷ | ۲۰۶۸ | ۲۰۶۹ | ۲۰۷۰ | ۲۰۷۱ | ۲۰۷۲ | ۲۰۷۳ | ۲۰۷۴ | ۲۰۷۵ | ۲۰۷۶ | ۲۰۷۷ | ۲۰۷۸ | ۲۰۷۹ | ۲۰۸۰ | ۲۰۸۱ | ۲۰۸۲ | ۲۰۸۳ | ۲۰۸۴ | ۲۰۸۵ | ۲۰۸۶ | ۲۰۸۷ | ۲۰۸۸ | ۲۰۸۹ | ۲۰۹۰ | ۲۰۹۱ | ۲۰۹۲ | ۲۰۹۳ | ۲۰۹۴ | ۲۰۹۵ | ۲۰۹۶ | ۲۰۹۷ | ۲۰۹۸ | ۲۰۹۹ | ۲۱۰۰ | ۲۱۰۱ | ۲۱۰۲ | ۲۱۰۳ | ۲۱۰۴ | ۲۱۰۵ | ۲۱۰۶ | ۲۱۰۷ | ۲۱۰۸ | ۲۱۰۹ | ۲۱۱۰ | ۲۱۱۱ | ۲۱۱۲ | ۲۱۱۳ | ۲۱۱۴ | ۲۱۱۵ | ۲۱۱۶ | ۲۱۱۷ | ۲۱۱۸ | ۲۱۱۹ | ۲۱۲۰ | ۲۱۲۱ | ۲۱۲۲ | ۲۱۲۳ | ۲۱۲۴ | ۲۱۲۵ | ۲۱۲۶ | ۲۱۲۷ | ۲۱۲۸ | ۲۱۲۹ | ۲۱۳۰ | ۲۱۳۱ | ۲۱۳۲ | ۲۱۳۳ | ۲۱۳۴ | ۲۱۳۵ | ۲۱۳۶ | ۲۱۳۷ | ۲۱۳۸ | ۲۱۳۹ | ۲۱۴۰ | ۲۱۴۱ | ۲۱۴۲ | ۲۱۴۳ | ۲۱۴۴ | ۲۱۴۵ | ۲۱۴۶ | ۲۱۴۷ | ۲۱۴۸ | ۲۱۴۹ | ۲۱۵۰ | ۲۱۵۱ | ۲۱۵۲ | ۲۱۵۳ | ۲۱۵۴ | ۲۱۵۵ | ۲۱۵۶ | ۲۱۵۷ | ۲۱۵۸ | ۲۱۵۹ | ۲۱۶۰ | ۲۱۶۱ | ۲۱۶۲ | ۲۱۶۳ | ۲۱۶۴ | ۲۱۶۵ | ۲۱۶۶ | ۲۱۶۷ | ۲۱۶۸ | ۲۱۶۹ | ۲۱۷۰ | ۲۱۷۱ | ۲۱۷۲ | ۲۱۷۳ | ۲۱۷۴ | ۲۱۷۵ | ۲۱۷۶ | ۲۱۷۷ | ۲۱۷۸ | ۲۱۷۹ | ۲۱۸۰ | ۲۱۸۱ | ۲۱۸۲ | ۲۱۸۳ | ۲۱۸۴ | ۲۱۸۵ | ۲۱۸۶ | ۲۱۸۷ | ۲۱۸۸ | ۲۱۸۹ | ۲۱۹۰ | ۲۱۹۱ | ۲۱۹۲ | ۲۱۹۳ | ۲۱۹۴ | ۲۱۹۵ | ۲۱۹۶ | ۲۱۹۷ | ۲۱۹۸ | ۲۱۹۹ | ۲۲۰۰ | ۲۲۰۱ | ۲۲۰۲ | ۲۲۰۳ | ۲۲۰۴ | ۲۲۰۵ | ۲۲۰۶ | ۲۲۰۷ | ۲۲۰۸ | ۲۲۰۹ | ۲۲۱۰ | ۲۲۱۱ | ۲۲۱۲ | ۲۲۱۳ | ۲۲۱۴ | ۲۲۱۵ | ۲۲۱۶ | ۲۲۱۷ | ۲۲۱۸ | ۲۲۱۹ | ۲۲۲۰ | ۲۲۲۱ | ۲۲۲۲ | ۲۲۲۳ | ۲۲۲۴ | ۲۲۲۵ | ۲۲۲۶ | ۲۲۲۷ | ۲۲۲۸ | ۲۲۲۹ | ۲۲۳۰ | ۲۲۳۱ | ۲۲۳۲ | ۲۲۳۳ | ۲۲۳۴ | ۲۲۳۵ | ۲۲۳۶ | ۲۲۳۷ | ۲۲۳۸ | ۲۲۳۹ | ۲۲۴۰ | ۲۲۴۱ | ۲۲۴۲ | ۲۲۴۳ | ۲۲۴۴ | ۲۲۴۵ | ۲۲۴۶ | ۲۲۴۷ | ۲۲۴۸ | ۲۲۴۹ | ۲۲۵۰ | ۲۲۵۱ | ۲۲۵۲ | ۲۲۵۳ | ۲۲۵۴ | ۲۲۵۵ | ۲۲۵۶ | ۲۲۵۷ | ۲۲۵۸ | ۲۲۵۹ | ۲۲۶۰ | ۲۲۶۱ | ۲۲۶۲ | ۲۲۶۳ | ۲۲۶۴ | ۲۲۶۵ | ۲۲۶۶ | ۲۲۶۷ | ۲۲۶۸ | ۲۲۶۹ | ۲۲۷۰ | ۲۲۷۱ | ۲۲۷۲ | ۲۲۷۳ | ۲۲۷۴ | ۲۲۷۵ | ۲۲۷۶ | ۲۲۷۷ | ۲۲۷۸ | ۲۲۷۹ | ۲۲۸۰ | ۲۲۸۱ | ۲۲۸۲ | ۲۲۸۳ | ۲۲۸۴ | ۲۲۸۵ | ۲۲۸۶ | ۲۲۸۷ | ۲۲۸۸ | ۲۲۸۹ | ۲۲۹۰ | ۲۲۹۱ | ۲۲۹۲ | ۲۲۹۳ | ۲۲۹۴ | ۲۲۹۵ | ۲۲۹۶ | ۲۲۹۷ | ۲۲۹۸ | ۲۲۹۹ | ۲۳۰۰ | ۲۳۰۱ | ۲۳۰۲ | ۲۳۰۳ | ۲۳۰۴ | ۲۳۰۵ | ۲۳۰